

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Projekt „Strategické řízení rozvoje elektronického zdravotnictví v resortu MZ“,
registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0006212,
je spolufinancován Evropskou unií.

ZPRACOVÁNÍ METODIK TVORBY NÁSTROJŮ PRO IMPLEMENTACI NÁRODNÍ STRATEGIE ELEKTRONICKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ

**WP.F - Metodika správy terminologie
elektronického zdravotnictví
P12 – Rozšířený sémantický slovník NCeZ**

Projekt:	Strategické řízení rozvoje elektronického zdravotnictví v resortu MZ, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0006212 je spolufinancován Evropskou unií		
Klíčová aktivita:	Zpracování metodik tvorby nástrojů pro implementaci Národní strategie elektronického zdravotnictví		
Datum:	12. 4. 2019	Stav:	final
Balík práce:	WP.F - Metodika správy terminologie elektronického zdravotnictví		
Název produktu:	P12 – Rozšířený sémantický slovník NCeZ		
Autor:			
Dodavatel:	Asseco Central Europe, a.s.		
Zákazník:	Ministerstvo zdravotnictví ČR		
Číslo dokumentu:		Verze:	1.0

Schválení

Jméno	Podpis	Pozice	Datum
Ing. Martin Zeman		Sponzor projektu	12. 4. 2019
MUDr. Miroslav Zvolský		Hlavní uživatel	12. 4. 2019
Ing. Hynek Kružík		Hlavní dodavatel	12. 4. 2019
Ing. Martina Hábová, Ph.D.		Manažer projektu	12. 4. 2019

Distribuční seznam

Jméno	Subjekt / organizační jednotka	Datum	Verze
Ing. Martin Zeman	Ministerstvo zdravotnictví ČR	12. 4. 2019	1.0
Ing. Jiří Borej	Ministerstvo zdravotnictví ČR	12. 4. 2019	1.0
Ing. Eliška Urbancová	Ministerstvo zdravotnictví ČR	12. 4. 2019	1.0

Obsah

1	WPF: Struktura a popis produktů	4
1.1	Použité zkratky	4
2	Zadání pro produkt P12	4
2.1.1	Zahrnutá oblast	4
2.1.2	Nezahrnutá oblast	4
1.2	Struktura výstupu	4
1.3	Vazba výstupu na další výstupy balíku práce WP6	5
2	Popis rozšiřujícího sémantického slovníku NCEZ.....	5
2.1	Popis zvoleného řešení.....	5
2.2	Rozšíření základního slovníku NCEZ	6
2.3	Slovník věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví.....	6
2.4	Příloha č. 1	6
2.5	Příloha č. 2	6
2.6	Příloha č. 3	7

1 WPF: Struktura a popis produktů

Balík práce WPF obsahuje následující produkty:

- P9 – Rešerše standardů a metodologií pro správu odborných slovníků
- P10 – Soubor metodik pro správu terminologie elektronického zdravotnictví
- P11 – Základní sémantický slovník NCEZ
- **P12 – Rozšířený sémantický slovník NCEZ**

1.1 Použité zkratky

NCEZ : Národní centrum elektronického zdravotnictví

SKOS : Simple Knowledge Organization System

DC : Dublin Core

2 Zadání pro produkt P12

Produkt vznikne aplikací vytvořené metodiky (viz P10. 2.) a rozšíří glosář a ontologický model základního sémantického slovníku NCEZ o koncepty z určeného projektu či výstupu (např. dokumentu věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví). Tím ověří užitečnost dodané metodiky. Předpokládáme, že poté bude metodika použita i v jiných částech tohoto projektu a projektové týmy podle ní rozšíří Sémantický slovník NCEZ o další specifickou terminologii.

Výstupem produktu je MS Office dokument a strojově čitelný dokument RDF se stejným typem obsahu jako P11, ale specifickým obsahem pro tento produkt.

2.1 Zahrnutá oblast

Dokument MS Office bude obsahovat i popis hlavních rozhodnutí týkajících se serializace do strojově čitelného formátu.

2.2 Nezahrnutá oblast

Ontologický model bude také omezen na dalších 15 vybraných termínů glosáře rozšířeného slovníku.

2.3 Struktura výstupu

Tento dokument spolu s přílohami obsahuje výstup P12 Rozšiřující sémantický slovník NCEZ, který je jedním z výstupů balíku práce WPF Správa terminologie. Dokument obsahuje postup řešení, popis slovníků rozšiřujících sémantický slovník NCEZ, a dále základní informaci o struktuře slovníků a základní diagramy ontologického modelu rozšiřujícího ontologický model Základního slovníku. V přílohách, jejichž obsah tvoří samostatně dodané soubory, jsou pak kompletní výpis glosáře Slovníku věcného záměru Zákona o elektronickém zdravotnictví, který jsme ve standardu SKOS-DC zpracovali jako rozšíření sémantického slovníku NCEZ, glosář Slovníku ve strojově čitelném formátu RDF, a konečně ontologický model rozšiřující ontologický model základního slovníku ve strojově čitelném formátu RDF. Celá struktura výstupu je tedy následující:

Popis rozšiřujícího slovníku NCEZ : tento dokument

Příloha 1 : Kompletní výpis glosáře Slovníku věcného záměru Zákona o elektronickém zdravotnictví :

Soubor „Slovník_ZamerZEZ.pdf“

Příloha 2 : Glosář Slovníku věcného záměru Zákona o elektronickém zdravotnictví v strojově čitelném formátu RDF: soubor „Slovník_ZamerZEZ_G.ttl“

Příloha 3: Ontologický model rozšíření základního slovníku NCEZ v strojově čitelném formátu RDF: soubor „Zakladni_Slovník_Rozsireni_OM.ttl“

2.4 Vazba výstupu na další výstupy balíku práce WPF

Slovník věcného záměru Zákona o elektronickém zdravotnictví byl dodán podle vytvořené metodiky (Produkt P10) a zároveň metodika sama byla aktualizovaná na základě zkušeností při vytváření slovníku. Výstup se odvolává na Rešerši standardů a metodologií pro správu odborných slovníků (Produkt P9).

3 Popis rozšiřujícího sémantického slovníku NCEZ

3.1 Popis zvoleného řešení

Sémantický slovník NCEZ, ve smyslu správy terminologie, je dvouvrstevná hierarchická struktura, v které první vrstvu tvoří vlastní Základní slovník NCEZ a druhou vrstvu pak slovníky, které bude NCEZ vytvářet v rámci jednotlivých dalších projektů, a které budou sloužit jako slovníky jednotlivých agend a služeb NCEZ (dále agendové slovníky). Agendové slovníky mají pokrývat specifickou terminologii své domény, k zachycení sémantických vazeb¹ pak využívat koncepty a vztahy definované základním slovníkem NCEZ, popřípadě Základním obecným slovníkem pojmů veřejné správy. Při vytváření agentových slovníků mohou nutně vznikat podněty na aktualizaci základního slovníku ve smyslu rozšíření jeho glosáře o další obecné koncepty, zpřesnění definic stávajících konceptů, případně úpravy ontologického modelu.

Zadání požaduje rozšíření glosáře a ontologického modelu **základního slovníku NCEZ** o koncepty „z určeného projektu či výstupu (např. dokumentu věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví)“, tedy právě otestovat rozšíření Základního slovníku NCEZ o ty obecné koncepty, užitečné i pro ostatní agendové slovníky, které se vyskytují v kontextu konkrétního projektu či výstupu. Zadání explicitně nepožaduje rozšíření terminologie NCEZ o vlastní agendový slovník toho kterého projektu či výstupu, což bude nepochybně hlavní oblast použití vytvořené metodiky na vytváření resp. rozšiřování sémantického slovníku NCEZ.

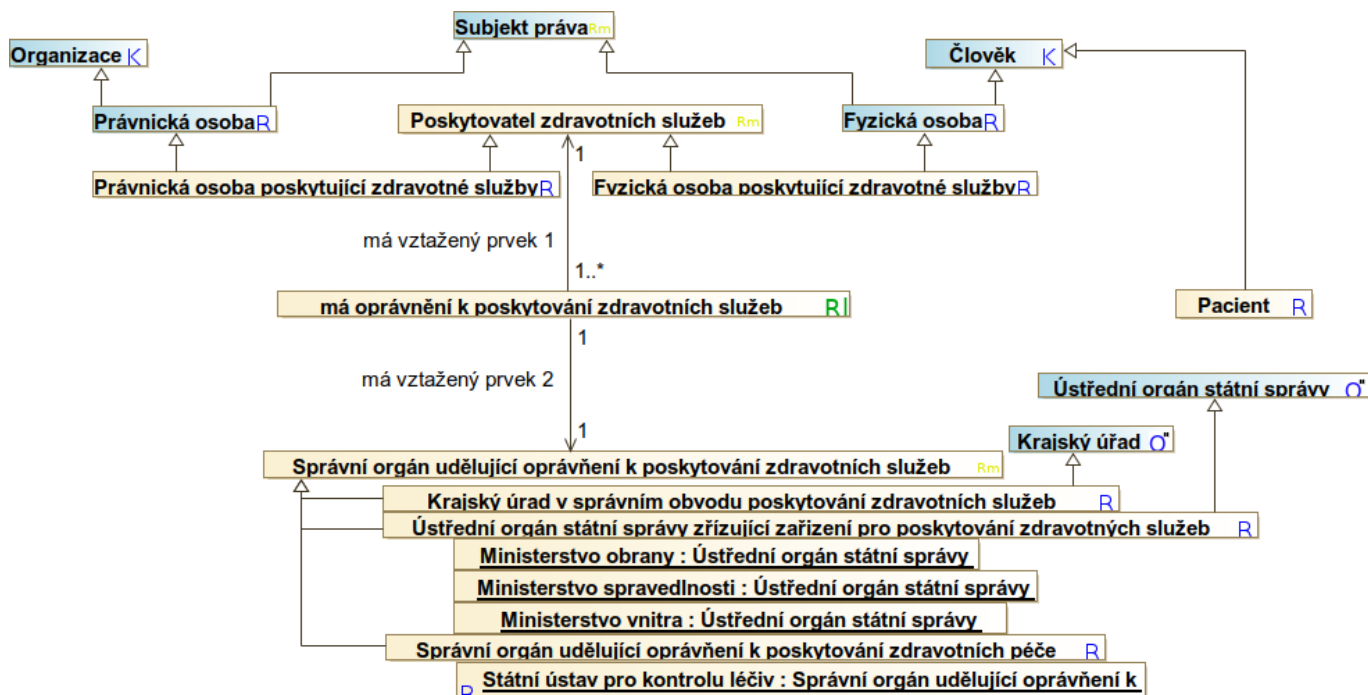
S tímto vědomím a ve snaze dodat pokud možno nejužitečnější výstup jsme se rozhodli více méně nad rozsah zadání vytvořit základ slovníku, který pokrývá z velké části terminologii věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví, **jako prototyp agendového slovníku**. Zároveň jsme rozšířili Základní slovník dodaný jako produkt P11 tak, aby zajišťoval kompatibilitu s vybranou legislativní terminologií a rozšířili jsme tak glosář i ontologický model Základního slovníku, jak požaduje zadání. Vedl nás k tomu poznatek získaný při tvorbě Základního slovníku, že by totiž NCEZ tak jako tak ve vlastním zájmu mělo zpracovat – v rámci veřejné správy dosud nezpracované - tzv. legislativní slovníky vybraných zákonů relevantních pro zdravotnictví, má-li mít jistotu, že terminologie spravovaná NCEZ je kompatibilní s terminologií platné legislativy. Toto je mimo jiné kriticky důležité právě v případě, že NCEZ bude vytvářet podklady pro návrhy legislativních změn (např. návrh zákona o elektronickém zdravotnictví).

¹ S různou mírou přesnosti a formalizace podle typu slovníku (viz metodiku)

3.2 Rozšíření základního slovníku NCEZ

Základní slovník je tímto výstupem rozšířen o koncepty zajišťující kompatibilitu s částí terminologie předpokládaného legislativního slovníku zákona 372/2011 Sb. o zdravotních službách, a pro ně je rovněž zpracován rozšiřující ontologický model.

3.3 Slovník věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví

Slovník obsahuje – nikoli úplnou – terminologii použitou v textu věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví a je zpracován pouze ve standardu SKOS (lehký slovník ve smyslu metodiky).

Glosář slovníku obsahuje více než 60 definovaných konceptů z oblasti elektronického zdravotnictví, které nejsou strukturovány do terminologických skupin a vybrané hierarchické a asociační sémantické vazby standardu SKOS.

Úplný výpis glosáře slovníku je obsahem přílohy č. 2.

Slovník ve strojově čitelném formátu RDF je obsahem přílohy č. 3

3.4 Příloha č. 1

Rozšíření Základního slovníku NCEZ ve strojově čitelném formátu RDF je obsahem samostatně dodaných souborů l-sgov-372-2011-glosář.ttl, l-sgov-372-2011-model.ttl.

3.5 Příloha č. 2

Úplný výpis glosáře Slovníku věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví je obsahem samostatně dodaného souboru „Slovník_ZamerZEZ.pdf“

3.6 Příloha č. 3

Slovník věcného záměru zákona o elektronickém zdravotnictví je obsahem samostatně dodaného souboru „Slovník_ZamerZEZ.ttl“

Web strategie: <http://www.nsez.cz>

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons CC BY 4.0. Dílo je možné libovolně šířit a upravovat za předpokladu uvedení citace tohoto díla. Pro zobrazení podrobných licenčních podmínek navštivte <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>. Licence se nevztahuje na použití loga Ministerstva zdravotnictví České republiky mimo reprodukci tohoto díla. Veškerá práva k logu jsou vyhrazena.

Citace dle ČSN ISO 690:2011:

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Rozšířený sémantický slovník NCeZ*. Verze 1.0. Praha, 2019.
Licencováno pod CC BY 4.0, licenční podmínky dostupné z: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

